

Opetus- ja kulttuuriministeriö

LAUSUNTO AMMATILLISEN TUTKINTOJÄRJESTELMÄN KEHITTÄMISEN (TUTKE 2) LINJAUKSISTA

Kone- ja metallialan koulutustoimikunta kannattaa kolmiportaista tutkintorakennetta ammatilliset perustutkinnot, ammattitutkinnot ja erikoisammattitutkinnot. Vaikka näyttötutkintoina suoritettavissa tutkinnoissa keskeistä on osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen, näyttötutkintojärjestelmän pitää toimia myös osaamisen päivittämisen näkökulmasta. Tästä syystä koulutustoimikunta ei näe, että työelämän osaamistarpeiden perusteella tarvittaisiin näyttötutkintona suoritettaviin perustutkintoihin osaamisaloja, jotka poikkeaisivat ammatillisena peruskoulutuksena suoritettavista.

Koulutustoimikunta pitää hyvänä selkeiden kriteerien määrittelyä tutkintotyypeille kuitenkin niin, että joustavuus työelämän tarpeisiin säilytetään. Ammattitutkinnoissa vaadittavan osaamisen määrittelyssä voisi vahvistaa työelämässä harjaantumisen kautta hankittua ammattitaitoa, joka näkyy muutenkin kuin ongelmanratkaisutaitona ja kykyä toimia itsenäisesti muuttuvissa toimintaympäristöissä. Opiskelijoiden osaamisen arviointia ammatillisissa perustutkinnoissa koulutustoimikunta esittää muutettavaksi viisiportaiseksi: tyydyttävä 1 ja 2, hyvä 3 ja 4 sekä kiitettävä 5.

Koulutustoimikunnan mielestä esitys tutkinnon suorittamisesta vaiheittain tutkinnon osa kerrallaan on ilmaistu ristiriitaisessa muodossa. Toisaalta todetaan, että mahdollisuus pitää ottaa huomioon rahoitusta koskevissa säädöksissä ja toisaalta todetaan, että rahoitusjärjestelmän tulee tukea koko tutkinnon suorittamista. Koulutustoimikunta kannattaa sitä, että ammatillisessa peruskoulutuksessa mahdollistetaan tutkinnon suorittaminen vaiheittain tutkinnon osa kerrallaan niin, että opiskelija on välillä töissä. Tämän mahdollisuuden toteutuminen edellyttää, että koulutuksen järjestäjän saama valtionosuusrahoitus pysyy opiskelijakohtaisesti samana ja opiskelijan paluu kokopäivätoimiseksi opiskelijaksi toteutuu koulutuksen järjestäjän aloituspaikkamäärien puitteissa. Ainoastaan tutkinnon suorittamisen takarajaa voidaan säädellä korkeakoulusäädösten tapaan. Opiskelijan tulee halutessaan saada todistus tutkinnon osien suorittamisesta ilman opiskelun keskeytymiseen liittyviä merkintöjä. Nuorten, vailla ammatillista tutkintoa olevien opiskelijoiden koulutukseen hakeutumisessa ja opiskelijan ohjauksessa tulee silti pitää lähtökohtana koko tutkinnon suorittamista.

Koulutustoimikunta hämmästelee sitä, että esityksistä puuttuu näkemys tutkintoon johtavasta koulutuksesta 2+1 rakenteella, jossa yksi lukuvuosi opiskellaan lähes täysin työpaikalla. Lisäksi ihmetyttää se, että kantaa ei oteta osatutkinnon suorittamiseen ja sen täydentämismahdollisuuksiin kokotutkinnoksi esimerkiksi jatko-opintokelpoisuustarkoituksessa.

Koulutustoimikunta ei pidä tarpeellisena liittää tutkintojärjestelmän uudistamiseen esityksiä tutkinnon osien pakollisuudesta ja valinnaisuudesta eikä tutkintojen perusteiden sisällöstä. Koulutustoimikunta pitää jopa vääränä ja työelämä- ja opiskelijälähtöisen valinnaisuuden vastaisena esitystä vähintään yhdestä pakollisesta tutkinnon osasta tutkinnossa.

Kone- ja metallialan koulutustoimikunta

Lasse Ala-Kojola
puheenjohtaja

Seppo Valio
sihteeri